

Előfizetési feltételek
 helyben hához hordva vagy vidékre
 postán küldve:
 Egész évre 12 kor.
 Fél évre 6 kor.
 Negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetések díja:
 □ centiméterenként 6 fill. Kereske-
 dik és gyárosok külön árkedvezmény-
 ben részesülnek.

Nyilt tér ora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Szerkesztőség
 és
Kiadóhivatal:
Földes Ede
 könyvkereskedése
 Bethlen-utca 2. sz. alatt,
 hova ugy a lap szellemi részét illető
 közlemények, mint az előfi-
 zetések és hirdetések bér-
 mentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Az ellenzék és a külföldi sajtó Széll Kálmánról.

Nagy-Enyed, márcz 6.

(—) A miniszterelnök Beöthy Ákos beszédére felel-
 ven, kijelentette, hogy nagyon jól tudja, miszerint az
 az állás, melyet betölt, előbb-utóbb megöröl mindenkit,
 de ő meg távolról sem érzi magát megörölni.

Ez a szellemes megjegyzés persze élénk tetszést es-
 derültséget szült a t. Házban s az ország közveleme-
 nye előtt is, mely azt ohajtja, vajha az a szükséges
 megörölés soha be nem következne.

A kis számú, de annál mérgesebb ellenzék azonban
 nagy buzgalommal kezdene meg a megörölés ketes
 munkáját — ha tehetné; s e célra jó lenne neki
 minden mód és minden eszköz.

Igy például meg azokat az eseteket is, amelyek a
 miniszterelnök kétszertelen sikerei, ellene tudják és
 akarják fordítani, s így gyakran megcsik, hogy itthon
 erős támadásokban részesül a miniszterelnök olyan
 dologért, melyet például a külföldi sajtó ugyanazon
 szempontból, azaz magyar függetlenségi szempontból
 bírálva, a miniszterelnök és a magyarság nagy sikerének
 hirdet.

Igy például nagyon érdekes elolvasni a Párisban
 megjelenő „La France” cikkét Ferencz Ferdinánd
 főherczeg és trónörökös pétervári útja, jobban mondva
 választott utitársa Zichy János gróf visszautasítása
 dolgában.

A nevezett újság a magyar szabadelvűség, a magyar
 befolyás diadalának nevezi Széll Kálmán beavatkozását,
 amihhez nem közönséges erély és bátorság kellett.

Azt is tagadja a francia lap, hogy Széll Kálmán
 győzelme pyrrhusi győzelem lett volna, mivel a trón-
 örökös vonakodott más magyar kísérőt vinni magával;
 ellenkezőleg jelentőseget tulajdonít annak, hogy Ma-
 gyarország tavollétével tündökölt, amit első sorban II.
 Miklós czár vehetett észre, nemcsak mivel rokonszen-
 vez a magyarokkal, de mivel epp az a feltűnő távolet
 bizonyítja mindnek felett való szabadelvűségüket s
 azt, hogy jövődó uralkodójuktól megkivánják, hogy ne
 csak a katolikusok uralkodója legyen, hogy ne ultra-
 montánokkal vegye körül magát, mikor Magyarország

fele protestans és nagyszámú, Pétervárt sem közönyös
 orosz vallásu alattvalója is van.

A gondolkozók — így folytatja tovább a La France
 — láthatják ebből, hogy a magyar államferfiak nem
 tagitanak attól az eszmétől, hogy: „Magyarország vagy
 szabadelvű marad, vagy elpusztul” — s kezdjek ki
 ezt az eszmét akár felülről, akár alulról, a többség és
 a miniszterek mindig ellentállanak a támadásoknak.

Curiosumként meg megjegyzi a cikkíró, hogy a ma-
 gyar erély eppen egy oroszországi ut alkalmával,
 hol nem ismernek, csak uralkodói akaratot és paran-
 csot, micsoda gondolatokat ébreszthet a felvilágosodott-
 jaiban annak a népnek, amely szokva van szolgailag
 meghajolni a czári parancsok előtt?

Láthatjuk tehát ebből is, hogy mennyire igazságtalan
 volt a függetlenségi párt álláspontja, mikor a magyar
 kormány gyengeséggel, szolgasággal és mulasztások-
 kal vádolta eppen ebben az ügyben, melyben Széll
 Kálmán erélye, tapintata és szabadelvűsége meg a
 külföldön is méltó feltűnést keltett.

Szerencsére az ilyen mondva csinált vadak nem
 örlik meg a miniszterelnököket.

Budapest, márczius 5. (12 óra 10 perc.)
Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter lemondott.
 Ő Felsege a lemondást elfogadta s a távozó mi-
 nisztert az első osztályu vaskorona-renddel tün-
 tette ki. Utódává **Horánszky Nándor** nevezetett ki.

Zeyk Dániel, Alsófehér vármegye főispánja,
 ki a folyó év első napjaiban beadta volt főispáni
 állásáról való lemondását, s kit ez alkalommal
 vármegyénk törvényhatósági tagjai részéről a bi-
 zalomnak és szeretetnek impozáns tüntetése vett
 körül, — amint budapesti táviratból lapunk zártakor
 értesültünk — a belügyminisztérium vezetésével meg-
 bízott miniszterelnök rábeszélése és felkérése foly-
 tán továbbra is megmarad állásában. Ezt a jó
 hirt vármegyénkben mindenki a legnagyobb meg-

elégedéssel és örömmel fogadja. Mert tapasztal-
 ták, tudják és érzik mindnyájan, hogy várme-
 gyénknek az ő buzgó és bölcs vezetésére szüksége
 van nélkülözhetetlenül. Örömmel és hálával érte-
 sültünk mi is Ő Méltósága ezen elhatározásáról;
 vármegyénknek pedig gratulálunk a válság ezen
 szerencsés megoldásához.

SZEMLE.

A kabinet-iroda. Királyunk ő Felsege kabinet-
 irodájának költ-egyetesét felhasználta a parlamenti el-
 lenzék ezen irodának hazafias szempontból való meg-
 támadására. Ez irodának vezetője a kiegyezéstől kezdve
 30 éven keresztül Pápay István volt. Az ő műkö-
 dését részleteiben kevesen ismerik; s azok, akik a
 most élő nemzedékből meg ismerik, nagyon fontos és
 kényesítő okok nélkül nem beszélnek a Felseg köz-
 vetlen környezetének működéséről. Azt azonban a be-
 avatottak tudtak mind s a áiskréció megsértése nél-
 kül elmondhatják, hogy Pápay Magyarország jó szel-
 leme volt s egész működését korrekt hazafias szellem
 s az uralkodó személye iránt való teljes és odaadó hódolat
 hatotta át. A kabinet-iroda az ő halálával sem vesztett
 fontosságából. Hogy ő Felsege minden közérdekű ese-
 menyéről híven értesül; hogy a szereplő személyeknek
 és a közügyekben támadt helyzeteknek élesen látó
 ismerője; hogy a nemzet és uralkodója közti viszonyt
 a leglojalisabb bizalom jellemzi: ebben ma is első
 fontosságú része van a kabinet-irodának, akinek mai
 főnökét, a radvári Könyg Károlyt, ezt a tetőtől
 talpig magyar embert és tisztviselői karát a boldogult
 Pápay vezette be a kabinet-iroda elnöki funkciójának
 hazafias intézésebe.

Szekely földmives-iskola Háromszéken. A
 szekelyföldön általában sajátságos mezőgazdasági viszonyok
 vannak. Az egyes vidékek szerint a talaj minősége,
 az éghajlat zordsága, a tapasztalható szegénység
 a mezőgazdaság fejlődését megnehezíti; s jöllehet a
 szekely törekvő szorgalmat és minden jó iránt fogé-

TÁRCZA.

Valamikor réges-régen.

Valamikor, réges-régen.
 Csillag hullott le az égen.
 Tűnő fényét ahogy láttam,
 Égő, fájó könnytől aztam.

És azóta minden este,
 Könnyes szemem ha kereste,
 Megsírattam égőn, fájón —
 Éppen úgy, mint akkortájon.

Sallak Árpád.

Asszony sziv.

Irta: Hollós István.

Két selyemkárpitos pipere-szobában álmódva ül a
 szép Melánia.

Nyugtalanul dől hátra hintaszékén s meghimbálja
 magát. Sovargó szemében tüzláng lobog; megharapja
 fehér fogaival pirosan duzzadó ajkát s lankadtan le-
 csukódnak hosszú szempillái. Lebontott fekete haja
 elomlik vállain, keze idegesen babrál a lecsuzzott
 fűrtökkel.

Kint rég leszállt az est. A korai tél lágy, olvadékonny,
 fehér hópillei szállonganak, kergetik gyors röptükben
 egymást s festegetik fehérre a fekete estét.

Ezt nézi Melánia; de mit lát, merre jár méla gon-
 dolata. . . . ?

Egyszerre megroppan mögötte a szőnyeg; megreb-
 ben szemében az öröm: ez ő. . . .

Megfordul . . . de nem az jött, akire várt, s elhal-
 ványul arcán a mosolygás. Barátja kaczag feléje.

— Jó estét! megijesztettelek, kedvesem?

— Oh nem; csupán gondolataimat zavartad el.
 — Sok szép gondolatod lehetett nagyon el voltál
 foglalva velük.

— S ugyan kinek nincs, ha egyedül van?
 — Ugy-e nem haragszol?
 — Barátodat mindig s mindenkor szívesen látom.
 — Annál inkább azt, ki bucsuzni jó.
 — Bucsuzni, te?
 — A telet Kairóban töltöm.
 — Pompásan fogsz mulatni.
 — S te hová mégy?
 — Ez évben itt maradok.
 — Rosszul teszed.

— Miért?
 — Elhallgatna addig a mende-monda.
 — Mifele mende-monda?
 — „Vele” való szoros barátságod esete.
 — Miattam hadd beszéljenek.
 — De mosolyognak is.
 — Joguk van hozzá bizonynyal.
 — Ugy van; joga van mindenkinek, hogy beszéljen
 es mosolyogjon, ez természetes és meg nem tilthatjuk,
 sőt jól esik nem egyszer. De lehetnek esetek, amikor —
 — Amikor?
 — Hát igen, amikor neveltségessé, szájalmassá lesz
 általa az ember.

— Igaz, lehetnek esetek; de nem tudom nem értem,
 mit tartozik ez ide, mit tartozik ez rám?

— Igazán nem érted?
 — Éppen nem, legkevésbé értem pedig azt, hogy
 mit nevelsz?

— Valóban nem tudod? hahaha! Igazán nem hal-
 lottad? Vak vagy és süket, vagy csak komédias? Jó,
 hát megmondom én. Az a te kedves, jó barátod, kit
 álmódva, epedő szíveddel, sóvár karokkal vártál s aki

helyett csak egy jó barátod jött — oh, jól tudod,
 mennyire volt okom jó barátodnak lenni! — az az
 ember a nélkül, hogy meggyűlölt, a nélkül, hogy meg-
 unt volna, egyszerű parancsra elhagyott téged.

— Nem igaz!
 S mint tüzből a szikra, izzó, szípkarkó szemekkel
 pattant fel ültéből Melánia.

Mint két egymásra rohanni kész királyi vad a siva-
 tagban, néznek egymással farkasszemet.

— Nem hiszed? Bebizonyítom. Amikor jöttem szo-
 ba-lányod éppen leveleidet akarta behozni. Ott van kö-
 zöttük az én igazságom is; s a sok között ráismertem
 egynek az irására. Hisz tudod, én is olvastam annak
 a keznek a vonásait, én is tartottam azt a kezét gyönyör-
 rel a kezemben, én is hallgattam üdvözülten annak a
 szívnak dobogását, ha most gyűlölöm is, ha most gyű-
 löllek is mind a kettőtököt. Te hódítottad el; érted
 elhagyott engem, amint elhagy most téged; olyan nyo-
 morult fogsz lenni, mint voltam én, s ezt tudom jól
 esik. Felét odaadnám életemnek, csak hogy megértem
 ezt. Amit az a level fog mondani neked, én már hal-
 lottam tegnap, mindenki beszél. Azt hittem, már te is
 tudod; azt hittem, már emész a mérge; gyönyörködni
 jöttem szíved vergődésén.

De így még jobb. Tőlem hallottad meg, én vertem a
 kést a szívedbe; ez százsorta jobban faj. . . . Hiába
 nézel rám oly dacosan, látom, hogy vonaglik tested-
 nek minden idege s arczodnak minden kis izma;
 meztelen karod két ereiben zokog a vér, fuldokolva
 rohan odább. . . . Hiába erőszakolod; meglátom, meg
 akarom látni, hogy önti el a könny szemeid reszkető
 pilláit, hogy ömlik végig csókra várt arczodon. . . .

Melánia, mint egy megbántott királynő, méltóságosan
 fordul el; megnyomja a villamos csengőt; belép a
 szobalány.

kony: a gazdasági téren előhaladás még sincs. Ennek legfőbb oka, hogy kevés a föld, s annak a művelése sem eléggé intenzív. Eddig a sok apró parcella miatt nem is lehetett a régi s már avult művelés-rendszeren változtatni. Most azonban, a tagosítás megtörténte után, a legfőbb nehézség el van hártva az okszerűbb gazdálkodás útjából. Erre azonban a székelyt meg kell előbb tanítani. Erre ezelő azon akció, melyet a „Sepsiszentgyörgyi Székely Tarsaság“ indított meg egy földművelés-iskola felállítására érdekében, hol székely kiscsapatok 15-18 éves gyermekei ingyen taníttatnának mindazon mezőgazdasági ágakra, melyek ott szokásban vannak és meghonosíthatók. Az eszmét örömmel üdvözöljük, mint egy lépést székely véreink boldogulásához.

A szászok akciója. A szász képviselők, mint nagyszabedény levelezőnk jelenti, márczius hó végén közös értekezletre fognak gyülekezni Nagy-Szebenben. Komolyan foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy politikai kompromisszumot kössenek a többi hazai nemzetiséggel és beépjenek a nemzetiségek szövetségébe. Brassóban a zöldsászok propagandát csinálnak az oláhokkal való szövetség érdekében. Azt hiszik, hogy így gyakorolhatnák nyomást a magyar képviselőkre és megfélemlíthetik a magyar képviselőházat.

Román előkészületek az aktivitásra. Dr. Ratiu János és dr. Lucaciu román nemzeti politikája csödbe került. Ezt belátják maguk a hazai románok mindenütt. A román ifjúság néhány tagja Ratiuék alkotmányellenes politikájával szemben elfogadta alapul a magyar alkotmányos életben való törvénytörő működést és megalakította az ifjú-román nemzeti vezérek pártját. Ez a párt pragmatikus programmal nem állott még elő de felreérthetetlen célja az, hogy mindennek előtt az 1881-iki programot beillesse a magyar alkotmány keretébe és felhagyjon a passzivitással a hazai románság speciális politikai céljainak és individuális nemzeti törekvéseinek fentartása mellett. Ez a párt elismeri a magyar alkotmányosság törvénytörő követelményeinek jogosultságát s Erdély autonómiajával sem óhajt többé izetlenkedni, a magyar nyelvnek az összes állami közhatalmokban előtti használata ellen sem emel kifogást, de viszont azt követeli, hogy a román nép a családban, az iskolában, az irodalomban, a művészetben, egyházban s társadalmi érintkezéseben érvényre juttathassa a maga nyelvét és faji képességet.

A kisipar sorsa. Szerényi miniszteri tanácsos a napokban az iparfejlesztésről tartott előadást. Érdekes volt az előadásnak a kisiparra vonatkozó része, mely kivonatossan a következő volt: Arra a kérdésre, hogy megmenthető-e a kisipar, az a véleménye, hogy a maga régi alakjában nem lesz megmenthető, mert sok ágában át kell alakulnia a kor kívánalmai szerint. És itt következtetéseiben azt a fontos elvet hangoztatta, hogy nem a kisipart, mint termelési formát, hanem a kisiparost mint termelési tényezőt kell megmenteni. Az átalakulás előmozdításának eszközei: gyakorlati irányú iparoktatás a jövő nemzedékek ala-

pos kiképzésére, gyakorlati tanfolyamok a mai mesterek és segédek számára, új munkaeszközök elterjesztése és adományozása, a termelés olcsóbbá és egyenletesebbé tétele, a hitelviszonyok javítása és evégből az egyesek tömörítése. Utóbbira nézve felemlít, hogy az utolsó három év alatt sikerült 7681 kisiparost szövetkezetbe tömöríteni, kik maguk 1.180.820 korona saját tőkét adtak össze, melyhez az állam 550.937 korona segélyvel járult. A kisipart két csoportba sorozza: a tömegtermelésre és a műiparra. Hogy melyikre indokolt a kisiparosok tömegtermelésre utalt részének támogatása, felhozza, hogy pl. a ruházati iparágakban az átlagos behozatal 57.667,656 korona, holott ezek nyersanyagát nagyobb mértékben mi szolgáltatjuk a külföldnek. A jövő kisiparosának a műiparost tekintik; ennek életképességénél az egyéni találmányosság nemesebbé és kezűgyesség kifejtésére a döntő tényezők.

Vidéki levél.

Balázsfalva, márczius 1.

Tisztelt szerkesztőség!

Szász Józsefnek. Alsófehér vm. közszerzetben álló új alispánjának magán természetű látogatása a napokban alkalmat adott Balázsfalva nagyközség közönségének, hogy ünnepélyes fogadtatással és tünnettességgel adjon kifejezést bizalmának és szeretetének. Az alispán Imre József és Csuka Domokos főszolgabírák társaságában érkezett a reggeli gyorsvonattal, melyhez nagy tömegben övönlött Balázsfalva magyar és román lakossága az alispán üdvözlésére. Dr. Nánássy László kir. közjegyző mondott a közönség nevében szép üdvözlő beszédet, hangsúlyozva a lelkesedést, melylyel az alispán személye iránt mindnyájan viselkednek. Szász József alispán köszönő szavai után a díszes kocsisorból álló menet, melyet dr. Mihályi Viktor érsek négyes fogata nyitott meg, az erseki palotához kíserte az alispánt, hol vendégképpen volt elszállásolva. Az alispán a délelőtti folyamán látogatásokat tett, melyek bevégezte után déli 2 órakor díszlakoma volt az ő tiszteletére az érsek asztalánál, melyre 40 vendég Balázsfalva és környéke notabilitásai voltak hivatalosak. Az ebéd alatt az első felköszöntőt az érsek mondotta, melyben szerencséjének mondván, hogy az új alispánt vendégül üdvözölheti, ő reá és áldásos működésére emelt poharat. Szász József alispán udvarias és lekötő szavakkal mondott köszönetet a szíves vendéglátásért, melyben állása jelentőségének megtisztelését látja, s igéri, hogy a vármegye lakosságának, minden különbség nélkül, üdvét s a vármegye békés fejlődését ápolni tartja legfőbb irányelvének. Ebben a működésében kérvén az érsek támogatását, ő reá köszönt. Este 6 óra terítékű bankett volt, melyben az új alispánt ismét a legteljesebb hangulatban ünnepelték. E nyélti tablabiró volt az első felköszöntő, ki Szász Józsefnek az alispáni székre való megválasztását a

vármegye ügyeinek erélyes és tapintatos vezetése érdekében nagy szerencséjének tartotta. Dr. Bunea Ágoston történeti vonatkozásokból szépen konstruált beszédet tartott, melyben utalt azon létszükségletre, hogy Erdély földjén magyarok és románok testvéries egyetértésben éljenek; és felköszöntötte az alispánt, mint akinek köztisztviselői szereplésében már eddig is ezt a konziliáris irányt látta megvalósítva. Köszöntőt mondtak még dr. Deák Áron, dr. Nánássy László kir. közjegyző és mások. Mindnyájan az ünnepi hangulat felemelő hatása alatt és a kölcsönös megértés, gyanulatlanság és őszinte megbecsülés, a közügyekben való testvéries együttműködés szép jövőjének reményével s egy valóban szép nap emlékeivel távoztak a jól sikerült összejövetelről. Ugy halljuk, hogy az alispán legközelebb Gyulafehérvárra tesz hasonló természetű látogatásokat; s ez alkalommal a város közönsége ünnepiesen szándékozik őt fogadni.

Irodalom.

A nők. Dr. Maday Andor ezelőtt néhány évvel „A női munka“ czimű egy könyvet írt, mely annak idején, mint a hang a pusztában, minden hatás nélkül hangzott el. Néhány lap a tiszteletpéldányt honorálta, a könyvről megemlékezett, de mellőzött minden alapos ismertetést, így tehát nem csuda, hogy a mű keveseknek keltette fel figyelmét. — Pedig ha csak a forrásokat vesszük szemügyre, melyek alapul szolgáltak a könyv megírásánál, el kell ismernünk, hogy alapos, fáradságos és időszzerű üdvös munkával állunk szemben. Lesz rá alkalmom, hogy a művel behatóbban foglalkozunk, mert hisszük, hogy a női tisztviselők egyetemesen minden lehető elkövet, hogy a nagy közönség figyelmét közérdekű működésére felkeltse. Ezt bizonyítja legalább az is, hogy múlt vasárnap délután saját helyiségében Gelléri Mór kir. tanácsos a nők munkaköréről felolvasást tartott. A felolvasó mindennek előtt utalt arra, hogy a nők csak oly foglalkozási ágakat öleljenek föl, melyek egyéniségükkel harmonizálnak. A nehéz fizikai munkát követelő iparágaktól tartózkodniok kell; ellenben, ahol a kezűgyességet, a finomságot és izletet kell belevinni a munkába, ott helyen vannak. Örömmel látja, hogy újabb időben főleg az irodalmi foglalkozásokban hódítanak tért, ahol derekasan beváltak. Majd rátér a nő fontos hivatására a háztartás körül; itt a takarékoság, a háztartás kellő gondozása, a cseledek nevelése, az otthon barátságossá vonzóvá tétele körül várnak rájuk külön-külön igen fontos feladatok, melyeknek szerencsés és tapintatos megoldás a családi élet és a család boldogságának gyakran legfőbb tényezői. Külön fejezetben, mint az országos ipar-egyesület igazgatója, egész helyesen a honi ipar pártolásának fontosságára hívja föl az előadó az egybegyűlt szépszámú hallgatóság figyelmét. Mondanunk sem kell, hogy az érdekes és hasznos felolvasás iránt sokan érdeklődtek s azon különösen a nők tanúsították a legnagyobb rokonszenvet a hallottak fölött.

Vegyes hírek.

— **Zeyk Dániel,** Alsófehérmegye főispánja, székelyhelyre Nagy-Enyedre érkezett.

— **Mohay Sándor ünnepeltetése.** Lapunk vasárnapi számában jeleztük, hogy Gyulafehérvárra Mohay Sándor államtitkár orsz. képviselő egyhangulag ismét megválasztatott. Mohay Sándort, aki ez alkalommal először jött oda kinevezése óta, lelkesen ünnepelte Gyulafehérvár közönsége. A vonatnál nagy közönség várta. Novák Ferencz polgármester lelkes üdvözlése után hosszú kocsisorban kísérték be a városba az államtitkárt. A városházán a választási elnök szép beszéd mellett átnyújtotta a város képviselői mandátumát, mire az államtitkár meghatottan mondott köszönetet. Este fáklyás-zenet adtak Mohay Sándor tiszteletére. Ott Elekes esperes üdvözölte. Végül népes banketten ünnepelték Mohayt. A bankettől Széll Kálmán miniszterelnökhöz a következő táviratot küldték:

„Gyulafehérvár szabad királyi város polgársága Mohay Sándor államtitkár s újonnan megválasztott képviselőjének ünnepelésére öcszgyűlvén, kitörő lelkesedéssel ünnepelte Nagyméltóságodat és szabadelvű politikáját. Fogadja Nagyméltóságodat kegyesen szívből jövő üdvözlésünket.“

Pótsz Sándor igazságügyminiszterhez a következő sürgőnyt küldték:

„Öcszgyűlvén Mohay Sándor, Nagyméltóságodat államtitkárja és új képviselőnk tiszteletére, melegen üdvözöljük Nagyméltóságodat, mint az igazságszolgáltatás küszöbön álló gyökeres átalakításának előharcosát.“

— **Szolgabírák elhelyezése.** Főispán ő méltósága Binder József szolgabírót M-Igenbe, Nagy Pált

— Ő nagysága távozni akar, kísérje le kocsijáig. A fényesen kivilágított lépcsőház csattog a kacagástól, amint a kielégített boszútól részlegtelkű asszony azon lehalad. A lépcsőház ajtaja nagyot csattan, amint bevágja maga után. S mikor minden kis nesz elhal, mely meg az ő ottváltát hirdeti, Melánia kimerülten, megsemmisülve hull székébe vissza.

Nincs szemében az előbbi tűznek egyetlen szikrája, nincs arcában a pirosra festő vérenek egyetlen egy csöppje, nincs ajkán a meregő mosolyának egyetlenegy méla rezzenése. Keble hangos dobogással izeszi a szoba esőndjét, arcán halálos sápadtsággal remeg a felelem; hátha mégis igaz! Torka kiszáradt egy pillanat alatt s testén hideg rémület borzong végtől-végig. . . .

Hátha nem igaz? fordul meg agyában. Hátha csak betoppán egyszerre ő maga, kire az idevételés mindent feláldozni eltökélt szándékával vart. Oh, hogy fogja szívni szívének édes lángját ajkának rubintos poharán keresztül! Oh, hogy hajtja ki fenékig a gyönyör részegítő kelyhét! . . .

A szobalány zavarja meg; leteszi kis ébenfa asztalára a leveletartó tálcát.

Soká-soká nem mer odanézni. S ahogy odafordítja tekintetét, ijedten ismer az írásra.

Mégis igaz!

Tétovázva nyul utána . . . tépelődő gond küzd kezével: felvágja-e?

Eh, legyen vége!

Ott reszket már föltépve kezében . . . olvassa, de a szíve nem akar hinni a szemének.

„Asszonyom!

Mire ön e levelet kezébe veszi, köztünk rengeteg távolság van.

Erzem, magam ereje nem lett volna elég, hogy kiszaggathassam lelkenet a rabszolgaságból, mibe ön ve-

tette. Nem tudom mi faj jobban, az öröm-e, vagy a bu, hogy önt többé soha, sohase láthatom. Nem az én akaratom. Megboldogult atyám halálos ágyán tett óhaj-tásának engedelmekednem: fiui köteleesség.

Én — s ezt bocssássa meg nekem! — ezerszer megkönyeztem minden édes emléket sirba temettem; de az oltárt, melyen szívemben az ön képe áll, nem bírtam összedönteni. Oh, mert szerettem önt! szeretem most is lellem teljességével, míg ön — s az utolsó pillanat nem szemrehányásként mondatja ezt velem — soha sem szeretett. Nem lesz tehát nehéz felednie; női büszkesége, önérzete pedig megóvják attól, hogy gát találjon lenni egy ember boldogulásában, ki öntől édes kinnal egyebet nem kapott“

A lámpa fénye imbolyogva reszket a selymes falakon. A szép asszony lelke kínos gondolatokkal küzd.

— Önérzet! női büszkeség! — sóhajt keserűen — most hivatkozol rá mikor meg van ölve? . . . Szeret-tél, tudom . . . s hogy én szeretlek, tudnod kellett volna . . . most itt hagysz magamra, mikor már nem bírok a szívemmel . . . menj, menj . . . ne félj, nem leszek gát soha az utadban. . . .!

Olyan szomorú, olyan fonyadt az az előbb még ragyogó alak, mint egy letépett virág perzselő nap hevére vetve.

Keze öcszgyűri a levelet . . . újra kisimítja egymásra tett puha térdén; elolvassa, átfutja újra.

S aztán, mikor már minden szó elméjében van kitörülhetetlenül, lassan megered a könnye.

Elsírhatja, elhantolja azt a rövid, édes multat, mely ragyogó varázsba vonta e csuf, lelketlen, hideg világot, mely kegyetlenül széttep minden reményt s amely nem érdemes arra, hogy szeressük.

Nagy-Enyedre, dr. Tókos Géza Balásfalvára osztotta be szolgálattételre.

— **Eljegyzés.** Dr. Reich Béla nagyenyedi orvos eljegyezte Kolliner Irén kisasszonyt Nagy-Váradon. Gratulálunk.

— **Márczius 15.** Az 1848-ik év örök emlékeztető márczius Idusának ünnepét a folyó évben is szokásos kegyelettel szándékszik megülni városunk ifjúsága és polgársága. Dél előtt a Bethlen-kollégiumban, délután pedig a városház terén s a sétateri fedett helyiségben lesz az ünnepség, melynek programját a napokban állapítja meg a hazafas ünnepélyek rendezésére hivatott bizottság.

— **Halálozás.** Sepsiszentgyörgyi Veress Zoltán kir. járásbíró folyó hó 4-én d. e. 8 órakor, életének 50-ik, boldog házasságának 17-ik évében hirtelen meghalt. Hült tetemei folyó hó 6-án d. u. 2 órakor fognak a felvinczi sírkertben az ev. ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyeztetni. Özvegye és öt árva siratja.

— **Sorozás.** A folyó évi sorozások rendje vármegyénkben a következő: Vizakna város márczius 10. Polgári elnök Ambrus Károly h. polgármester, polgári orvos dr. Ambrus Pál; az állításra kötelezettek száma: 98. Balásfalvi járás márczius 15. 17. 18. Polgári elnök Szász József alispán, polgári orvos dr. Dobozi Vilmos; az állításra kötelezettek száma: 540. Marosújvári járás márczius 19. 20. 21. Polgári elnök Szász József alispán, polgári orvos dr. Dobozi Vilmos; az állításra kötelezettek száma: 590. Magyarigényi járás márczius 22. 24. 26. Polgári elnök Szász József alispán, polgári orvos dr. Dobozi Vilmos; az állításra kötelezettek száma: 498. Nagy-Enyed város április 3. Polgári elnök dr. Varró László polgármester, polgári orvos dr. Winkler Albert; az állításra kötelezettek száma: 84. Nagyenyedi járás április 3. 4. 5. Polgári elnök br. Bánffy Kázmír várm. főjegyző, polgári orvos dr. Winkler Albert; az állításra kötelezettek száma: 593. Alvinczi járás április 5. 8. Polgári elnök Szász József alispán, polgári orvos dr. Dobozi Vilmos; az állításra kötelezettek száma: 569. Kisenyedi járás április 9. 10. Polgári elnök Szász József alispán, polgári orvos dr. Dobozi Vilmos. Az állításra kötelezettek száma: 406. Gyulafehérvár város április 19. Polgári elnök Roska József r. kapitány h. polgármester, polgári orvos dr. Náthán Bernát; az állításra kötelezettek száma: 141. A Brudbánya város április 22. Polgári elnök Miski József polgármester, polgári orvos dr. Török Gábor; az állításra kötelezettek száma: 80. Verespataki járás április 23. 24. Polgári elnök Szász József alispán, polgári orvos dr. Dobozi Vilmos; az állításra kötelezettek száma: 505.

— **Ipartestületi közgyűlés.** A nagyenyedi ipartestület rendes évi közgyűlését 1902. márczius hó 16-án d. u. 2 órakor a városház közgyűlési termében tartja meg, melyre t. cz. tag urat tisztelettel meghívom. Nagy-Enyed, 1902. év márczius hó 2-án. Winkler János, elnök. Tárgysorozat: 1. Elnöki jelentés az 1901. évről. 2. 1901. évi számadás megállapítása a pénztári jelentéssel kapcsolatban. 3. 1902. évi költségvetés és ledár megállapítása. 4. Előjáróság előterjesztése tanonczszegődtetési díj megállapítása iránt. 5. Jancsó József tagsági díj leírása iránt beadott kérése. 6. Választások: a) elnök; b) 18 előjárósági tag; c) 3 számvevő. 7. Indítványok, melyek megfelelő időben és alakban érkeznek be.

— **Mestertanfolyam.** Németországban a kézművesiparosok részére teli esti tanfolyamokat rendeztek be, melyeket a mesterek, azok feleségei és lányai látogatnak. A tanfolyamok látogatóit ingyen megtanítják a könnyű, változó és számtalan legszükségesebb alapfogalmaira.

— **Skarlát-szerum.** Leyden, híres berlini professzor, még a múlt esztendőben szerumot készített a skarlát gyógyítására. Ezt a szerumot olyan emberek vére-ből állítja elő, akik már egyszer kigyógyultak a veszélyes betegségből és skarlátot többé nem kapnak. Leyden számos kísérletet tett ezen új gyógyítószerrel s a kísérletek nagyszerűen beváltak. Az olyan betegek, akiknél azonnal konstataálta ezt a betegséget, egy-ke-t nap múlva teljesen meggyógyultak.

— **A csiga.** Párisban az osztrigával diadalmas versenyre kelt a csiga. Nem uri ebéd többé, amelyiken csigát nem adnak az asztalra. Tavaly télen nem kevesebb, mint 800.000 kilót fogyasztottak el ebből az uri csemegéből. A legolcsóbban a közönséges kerti csigát mérik, aminek ezrért 8—9 frankjával vesztegetik. A legtöbbet Burgund szállít Páris városának. De itt már osztályozzák őket és a legdrágább az, amit a szálló-hegy lejtőin fognak. Ez legyen iz és zamat dolgában a csigák királya. Az élelmes burgundiak most már a bortermelés mellett csigatermeléssel is foglalkoznak. A kertjeiket gondosan körülkerítik, hogy a vándorló ter-

mészeti kis állat át ne költözködjék a szomszéd portájára, mert az már mégis nagyon bajos volna, hogy belyeget üssenek a csiga házikójára. A csigatermesztés különben nem új iparág; virult már a régi rómaiaknál is, akik, úgy látszik, szintén kedvelték ezt a csemegét. Sőt ők hizlalták is a csigát. Így különösen híres volt egy bizonyos Fulvius Herpinus nevű polgár, aki a csigát borral és liszttel abrakoltatta. Szerették is úgy őket, hogy sehogy se tudott annyit termelni, amennyit kerestek nála.

Csarnok.

Pórljárt takarékoság.

(Topánka irodavezető ur kalandjai.)

A „Közérdek” számára írta Szabó Gyula.

(Vége.)

No esakhogy már itt a vonat. Beültünk. Kényelmesen elhelyezkedhettünk. Az egész szakaszban ketten voltunk. Beszélgettünk az enyhe télről, a lefolyt választásról. Topánka irodavezető ur dicsérte az új alispánt, hogy milyen szívesen fogadta; megígérte, hogy a visszahelyezés után visszatartott fizetéséből is kiutálnak valamit. Az egész költséges utat csak ezért tette.

— Mit gondolsz? — fordul hozzám — remélhetem-e, hogy visszatartott fizetéséből kapok vissza?

— Azt én, barátom, nem tudom megmondani, mivel soha sem voltam abban a „szerencsés helyzet”-ben, hogy erről neked felvilágosítással szolgálhassak. Remelni kell. A gazdag tőkéjéből, a szegény ember reményéből el.

— Kérem a jegyeket — toppan be a kalauz.

Én ütem az ajtó felől Átadom.

— Kérem az igazolványt.

— Tessék.

— Köszönöm.

Most át adja Topánka a féljegyet.

— Minek az alapján van önnek féljegye?

— Arczképes igazolványom van, mint ennek az urnak. A pénztárnál is azzal váltottam jegyet.

— Kérem az igazolványt; nekem kell azt mutatni nem a pénztárnál.

Topánka átadja.

A kalauz nézi hosszasan; végig forgatja minden lapját. Majd az arczképet, majd Topánka urat nézgeti s gyanakodó képpel kéri:

— Az uré ez az igazolvány?

— Az.

— Lehetetlen. Tessék, kérem, megnézni ezt az arczképet, — mond felem fordulva — talál-e ez az urral? Szinte husz év különbség. Kérem, ez gyanus. Az igazolványt viszem a vonatvezetőhöz — s azzal inault kifelé.

— Uram! Én ezt az urat ismerem. Irodavezető a x.-i szolgabírósnál. Az igazolvány az övé.

— Nem elég az nekem; én az urat sem ismerem.

— Nem a mennykőt! Hisz akkor maga homo novus, új ember itt, mert a kolozsvár-brassói vonalon nincs kalauz, aki engem ne ismerjen. Hiszen a kalauz-vizsgálati kérdések közt is ott van, hogy; ismeri-e a csuesi tanítót? s minden életrevaló kalauz azt feleli: ismerem.

— Engem tréfával nem lehet elámitani, én a kötelességet teszem — mond az mogorván, s a féljeggyel és igazolvánnyal eltávozott.

Szegény Topánka elsápadva, remegve kéri, hogy most mi lesz.

— Majd Kocsárdon igazoljuk a dolgot.

Midőn Décsét meghaladtuk, jön a kalauz, hozza a kétséges igazolványt, a féljegyet és még egy írott féljegyet.

— Kérek a féljeggyért 40 fillért; 1 korona 20 fillér büntetést.

— Uram, ez nem lehet; ez zsarolás.

— Kérek pénzt; azután beszéljenek, amit tetszik.

Szegény Topánka fizetett. Ilyen helyzetben ez a legnagyobb életbölcesség.

— Na, barátom, Topánka, itt a takarékoság pórljárt. A borbélynál megtakarított 40 fillért négyyszeresen kellett megfizetni. Tényleg az igazolványon levő arczkép ez előtt 10 évvel készült és borotvált, te pedig most borotvátlan vagy; ez éppen kiadja a 20 év különbséget. Nézd csak még a képet.

— Mondasz valamit. Ahogy visszkapom teljes fizetésemet, azonnal megborotvázokom.

— Nem csináltass egy új arczképet, de így szakállasan, hogy ha még elér a takarékoság, ne kifogásolhassák a nemesi képedet.

Elkeseredésében minden eszébe jutott szegény Topánkának.

— A pinczér meg a kalauz „örög ur”-nak titulált

engem, 45 éves embert. Ezt a csufaságot sem venném fel többet 20 krajczárért. Megkíméltem az omnibusztól 20 krajczárért.

— Negyven fillért; koronában beszélünk.

— Igen, negyven fillért, de ezért elszakítam a drága 4 forintos nadragomat.

— Nyolcz korona; koronás világban élünk.

— Ússe meg a szószmenyky; azért a szegény ember nem lett gazdagabb.

Szegénynek minden kára eszébe jutott, csak az nem, hogy a homlokán jókora daganat és bőrfolytonosság hiány mutatkozott, mint a takarékoság szüleménye.

Azzal vigasztalta magát, hogy akik kocsival dülnek fel: karjukat, lábukat, nyakukat tördelik ki; de így gyalogszerben még sem eshetik akkora kár az emberben.

Legyen igaza.

Megérkezünk Kocsárdra.

— No gyerünk, igazoljuk a dolgot.

Elbeszéltek a dolgot röviden, mert a vonat mindjárt inault tovább. Nagyon sajnálták a dolgot; összehasonlították az igazolványbeli képet Topánka barátunk gyepes arczával s azt mondták:

— A kép természetben nem talál, hanem tessék kísérletet tenni az üzletvezetőséghez egy jól felszerelt kérvénnyel, s meglehet, visszakapja pénzt.

Kijöttünk.

— Mit gondolsz? Vissza kapom 1 kor. 60 filléremet?

— Erre sem tudok határozott választ adni, hanem Isteuben boldogult apamtól hallottam azt a magas államgazdasági tételt: „Az állam kasszája olyan, mint az oroszlan-barlang; az oda bemenő állatok nyomai látszanak, de az onnan kijövőké nem látszik.”

— Megpróbálhatod. A kísérleti költségek ezek: 1. Kérvényre belyeg 1 korona. 2. Négy-öt féle bizonyítvány mell. belyeg 1 korona 20 fill. 3. Posta-díj (ajánlott) 45 fill. S ha teljesen visszakapod a pénzedet, akkor is bele vesztettél, mint Bartók a csikba. Hanem tudod, mi ebből a tanulság?

— Nem kell takarékoskodni.

— Nem. Beretválkozz meg!

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárujár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárujár részvény társaság könyvnyomdájában.

Haszonbérlet.

Alsófehér vármegyében, Buzás-Bocsárd község határában, a karácsonyfalvi vasúti állomástól alig negyed órányi távolságban fekvő, circa 2000 kat. holdnyi, tulnyomólag szántóföldből álló és a kellő gazdasági és lakó épületekkel ellátott **Kovrig-féle** birtok 6, 9 vagy 12 évre haszonbérbe kiadó.

Bővebb felvilágosítást ad Müller Mihály nagyenyedi ügyvéd irodája, hol a szerződési feltételek megtekinthetők.

Ügynökök nem díjaztatnak.

Állást nyernek. Az Országos Pályázati Közlöny útján, mely az országban betöltendő összes állásokat közli, állást nyernek: ipari és kereskedelmi, mező- és erdőgazdasági és műszaki tisztviselők, községi jegyzők és jegyzőirokók nőtisztviselők, kereskedelmi alkalmazottak és gyakoronokok. Előfizetési ára 1/4 évre 4 korona. Mutatványszámokat 30 fillér beküldése ellenében küld a kiadóhivatal Budapest, Rökk Szilárd utca 27. Álláskeresési beiktatásnál minden szóért 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér, nyílt térben pedig minden szóért 6 fillér fizetendő, mely hirdetéseket legkésőbb csütörtökig fogad el a kiadóhivatal. 95 2—12

1265—1901. v. sz

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törv.-czikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a n.-enyedi kir. járásbírósnak 1901. évi V. 508 számú végzése következtében Dr. Gruber Zsigmond ügyvéd által képviselt Gruber L. és fia javára Knobloch József ellen 155 kor. s jár. erejéig 1902. évi augusztus hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján foglalt és 785 koronára becsült következő ingóságok, u. m. a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1900. V. 122 sz. a. lefoglalt összes ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a n.-enyedi kir. járásbírósnak 1901. évi V. 508 2 számú végzése folytán 155 korona tőkekövetelés erejéig Nagy-Enyeden alperes lakóházánál leendő eszközésére 1902. márczius hó 14-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az ériutott ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Nagy-Enyeden, 1902. évi február hó 16-án.

Gajzágó Simon,

kir. bir. végrehajtó.

1—1

